

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii
ul. Wiskoy 10, 87-100 Toruń, tel. 0042 2186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

syn
Edward Sierosławski

81 -205 Gdynia

GRUDZIĄDZ
AK

+ SIEROSŁAWSKI Józef

ps "Grad"

M-1042/1788/Pom

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Sierostawski Józef

T: M-1042/1288 Pom.

Grudziński A. K.

I./1. Relacja k. 1 2 s. 1-12

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 1 s. 1-2

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 7 s. 1-8

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

A) k. 8 s. 1-9

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 30

VI. Fotografie *dwie ilkomografii*

I/1. R E L A C J A - *Sierosławski Józef*

1. - list Edwarda Sierosławskiego do Michała Ojczyka z 5 IX 2000
str. 1-3 . *k.1*
2. - kserokopia -rękopis T. Jaszowskiego , notki biograficzne
żołnierzy AK insp. Grudziądz.
str.2-11 ,k.10
3. *Bioogram - relacja autorstwa Tadeusza
Jaszowskiego, mpis* *k.1 s.12*

GODYNIA
04. 9. 2000

I/1-

Wpłynęło dnia 5. 09.
Ldz. 2448 POM 2000
2W.

Sz. P.

Mgr. Michał OJCZYK

FUNDACJA - ARCHIWUM POMORSKIE A.K. - TORUŃ

Szanowny Panie Magistrze - przesyłam kilka zdjęć
mojego Ojca, odpis Św. Zgonu - tragicznej Jego śmierci
jak i mojego Dziadka śp. Pawła Karczynskiego -
razem zostali zamordowani w Grudziądzu, wycinek
gazety Toruńskiej i Pomorskiej - art. Dr. Jasłowski
Z przykrością muszę poinformować, że Świadectwo
Światnych mojego Ojca jak i Dyplomów - nie ma
wszystko spalono się w okresie wojennym.

Ojciec mój był nauczycielem w Dąbrówce Krótawskiej
tj. k/Grudziądz, w Oszczarkach k/Grudziądz -
Prosiłbym w późniejszym terminie o zwrot w/w zdjęć
i wycinków gazet.

Mam prośbę do Sz. Pana, czy byłaby taka możliwość przestania
mi wymierzonego przez Pana Słownika Biograficznego Księgi
Pomorskiej, gdzie pisze o moim Ojcu - na adres mojej
żony Ewy Sierostawskiej, ul. Morska 223/10 Godynia
81-205

oczywiście za pełną opłatą - i prosiłbym o
informację czy pieniądze zapłacić bezpośrednio Listonoszowi, czy
na konto -

Ja często wyjeżdżam i przesyłka ta mogłaby mnie nie zastać.

Z wyrazami Szacunku, i przepraszam za długą zwłokę
z odpowiedzią na Szanownego Pana List.

Edward Sierostawski,
Godynia
81-205

W Berlinie 2. Wydział ds. C.D.S 750/48 Prokuratura

K.50 w Greddech w sprawie Jenera Józefa Henning-
 Obieg i Partia Korypińskiego
 Które Okr. Sledczy w Greddechu 5.3/48

I/1/2

w sprawie dedlowani Alfus, Wawynkowiński Edward
 Bruczkiewa Bronisław, Bawoyk Robert, Dancic Artur
 Tustera, Wtreński Włodzisław

K.1 wy dozwierzenie radu K.1 Henningowi Józef w. 7.8.1912
 w Indolde zem. Greddech ul. Moles 3

Korypiński Paweł (jeści kier.) w. 15.1.1896 w De ladowce
 pow. Szawoynd zem. Greddech ul. Moles 3

Dozwierzenie mudi i dedlowani
 dedlowani Alfus, Wawynkowiński Edward, Bawoyk Ro-
 bert, Oknowski Jynon, dzar, Smutowski deau,
 Szudyel, Baumann Teofil, Baumann Adam, Pictkow-
 ski, Korypiński Rejnard, Korypiński Paweł (ojciec
 Partia ze strony Józef Kommando) - Henningowski Józef
 - komendant Ak w Greddechu był kierownikiem partii korypi-
 ńskiego później jego agenta Gestapo lub Abwehry

(podp. ren. 16 pol.) 4 VII 1912

K.57 Edward Wawynkowiński s. dedlowca i Józefa w. 1912
 Greddech ul. Tilsenkiel 2 - telefon - pracownik w Henningu
 - Richowa jako konstruktora i zarobił. Taktyka produkcyjna
 samoloty Junkers - Jui. Był komendantem ekipy w Gredde-
 chu, asystującym w marcu 1917 wraz Bawynkiewiczem, Jynonem
 Kochowcem i Jydicem - podległ Bawynkowi, mudi jedynego
 podległego Wawynkowińskiego. Z Gestapo przyjechał Henning
 w mieście mudi i Jydicem, Richowa, Jydicem i
 dzar, podlega Smutyle, dedlowanemu, Smutowskiemu,
 Baumanna, Wawynkiemu, Oknowskiemu i dedlu Korypińskiemu.
 Henningowski mudi i Baumannem i Pictkowskim.
 Jydicem i Richowa inspektorów do Stuttgartu.
 Bawoykowiński w dodaniu do listy mudi Henningu
 w mieście mudi i Jydicem, w 1943 był k-tem dedlowca Henningu
 mudi mudi i Jydicem, potem przeszedł do komandy

m. K.57 Henningowski mudi i Jydicem

K. 64 Alfons de Alencar nr. 1311 w Warszawie 3
 s. ym. i identyk. Komisji nr. 3. Główny ul. 3
 Chemidina 1 - sekretar PPS I/1/3
 do operacji wojennej go. Boleścis zjednoczeni,
 zwiędnięciem był Edward Wierzejski i
 Edwini ilde krytaw. Później kadeke pulque diemniście
 Preważ w firmie Herzfeld Victorius w magne-rywa.
 diemniście w kłame goziedawczy, a kawozymie w
 Stracy porannej. diemniście wpytywa o wesele w
 magne-rywa wiedeńskie zapalnice i wesele do VI
 diemniście był pierwszym awenturym patem zwołany
 i awenturym państwa. Wtedy w Warszawie na
 ul. Hercega siedział ze Szwajcem z diemniście i Kar-
 Krytaw. Awenturym 2 VII 44

K. 70 Felices ilde krytaw Stracy, intencje sic diemniście
 go pierwszym awenturym był zwołany i drugi raz musiał
 kontraktować ze zjednoczeni, który został od niego za-
 mył o operacji. diemniście był kapitałem i
 kontraktował ze zwołany

K. 45 Robert Burzyński nr. 1310 s. Główny i Transmisz. Główny
 naczytel Główny Al. Rydzis 107 - zwał diemniście
 śniły jako naczytel i awenturym podjęty w
 1843-44. Później go też w Warszawie wtedy został
 awenturym zwał 1844 w Główny, do wiedeńska zjednoczeni.
 Główny pomył diemniście. Awenturym był też Główny
 Wawrzynowicz i liitel

K. 256 diemniście Maria (niech Główny) jak sama Główny
 i Główny z d. Kiedowca nr. 3. Główny ul. diemniście
 24

K.278 Pictoribus Teofil m. 1910 s. Wiktoria i dzieci
 2 d. Jellubowska, skłama, Gmudach ul. Kościuszki
 pracował z dziennikarstwem i tymczasem w roku
 na początku 1943 dowiedział się że udaje do orga-
 nizacji. Na początku 1944 dostawał miejsce w klasie
 VI, 2 VI 44 został awansowany. Dziennikarstwo był
 awansowany wierszami.

w drodze niedzieli 1 1/2 dnia z dziennikarstwem Górzem
 i Baumannem Teofilem z Gmudach i jedyną alii
 dziennikarstwa go obchodził że dostał miejsce w klasie VI, ale
 przeniósł o przebieżenie do i jego wyjazd "Hawitanci" z Byd-
 gońscy. Potem niedzieli razem z Burawskim, Lachow-
 skim, Wierzykiewiczem i Baumannem Adamem
 wsiąży wzmocni dziennikarstwa, że ich wyjazd

K.317 Komisari Henrich m. 1912 s. Jędrzej Zajączek
 Kwidzińska, mianowany.

On w 1943. zorganizował "Henrich", komendantem
 oddziału był Burawski ps. "Kasztan" z dziennikarstwa Ten-
 nikiem między "Henrichem" a tak oddziałem
 Pod awansowaniem Gmudach, gestapo w Bydgoszcz
 awansował Edwardowicz, potem gestapo w Bydgoszcz i
 mianował, które wpał pracował z tym - Górzem, Kwidzi i
 Jędrzej był awansowany na polecenie Gestapo z Bydgoszcz
 "Henrich" został awansowany na klasie z wydziałem
 dziennikarstwa. Henrich walczył dziennikarstwa i klasie
 same niedzieli i mianowania i dalej pragnął mianowania
 Awansował ponieważ dziennikarstwa który nie dostał w Ger-
 sto - Gmudach mianowania w klasie VI. Otrzymał miejsce
 tak awansował w klasie Bella a o tym powiedział że Gestapo
 ziom Bella i Kwidzińska.

K. 532 W dawnych czasach Ederwald przy z funkcją
 Gestapo przytłoczył jego niemieckie kierownictwo
 do potęgi w ludzkiej Gestapo był już polsko-ukraiński
 Burawski. Żona Maria niemiecka, je Burawski był
 w niemieckim jęz. Rodzina, która nie ukrywał,
 ale na wspomnienie Burawskiego, je musiał być wyprzeć
 z Kujawami, aby wrócić tam

K. 533 Burawski Robert 3.11.1909 s. p. z rodziny Franciszki
 Górnickiej on w rodzinie pol. Kujawski,
 naukowy ofic. - roz. - młodziemu kierownictwu
 wypracował w Tulech w 1932 r. ppow. roz. od marca
 1941 wprawił go na lekarską w Guderale od październi-
 kowa 1943 mianował ^{prze} ~~prze~~ mian. Pierwszą wypracował
 zastąpił ofic. roz. dostawczy, udzielił skonał Wawrzyn-
 kowski, jęz. Rodzina i Kiriel. Ponadto był wypracował
 zacie Cyprini i jego i dawał. Hierarchia ni podlegał
 "Stwierdzenia" w kwietniu 1943 Ady grupy nie podlegał
 si podporządkowania, stał kierownictwem. ~~Stwierdzenia~~ Hierarchia
 ni ni kierownictwem w MERTZELD Victorius
 ze ni 44 został wypracował przyznany był kierownictwem
 w Gestapo był już dawał i Kiriel, je razem ucy
 zostali wypracował Wawrzynkowski, Rodzina i
 Cyprini i jego. W Guderale niedawno do M 145 jęz
 przenieśli go do Łodzi. W Łodzi do Łodzi zastąpił
 nie z wypracował Włodzimierzem Włodzimierzem
 w czasie ewakuacji niemieckiej Łódzkiej, pozostał ze
 "Stwierdzenia", który mianował je kierownictwem zbudował si
 na niego i jego praca ~~stwierdzenia~~ wypracował wypracował
 z wypracował mianował Cyprini i jego jęz. dawał, Stanisław
 Rodzina, Gene i tu. Był z Gestapo w niemieckim Rodzina,
 który kierownictwem praca, je on ma adier.

K. 643

hroničarica Gertruda (znaná yárefo)

princevskému svému životu v letech 1844
(1843?) v ústí, umění nem politky. z Gertrudovými
připadá dcerám nem ústí nem de. Terakovičové
nemí svými, je umění iši do ním ním ním -
vynikavého. Vstoupie aventurám ním
24 v 44. v ním ním ním ním ním ním ním
typiční ne Gertrud. Do ním ním ním ním ním
ním ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nám ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nám ním ním ním ním ním ním ním ním ním

z ním ním ním ním ním ním ním ním ním
aventurám ním ním ním ním ním ním ním ním
i Buravie. ním ním ním ním ním ním ním ním
je umění ním ním ním ním ním ním ním ním

svým ním ním ním ním ním ním ním ním ním
o Buravie ním ním ním ním ním ním ním ním
nám ním ním ním ním ním ním ním ním ním

K. 702

Zo fia Kautzová z d. Gnylovna m. 1920 c.
v ústí ním ním ním ním ním ním ním ním ním
d. ním ním ním ním ním ním ním ním ním

žen Rodová j. ním ním ním ním ním ním ním ním
nemí ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nemí ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nemí ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nemí ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nemí ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nemí ním ním ním ním ním ním ním ním ním
nemí ním ním ním ním ním ním ním ním ním

I/1/7

K. 704

Stefan Kiriak J. Józef i Anieli z d. Kłeczkowski
 ur. 1912 Gmudziada d. Wplichidziaga 25 mies. gródka 7
 - wstąpił do organizacji w 1942. organizacjami
 bratowami i klauzjejonami. Burzynie byli K-atem
 miasta a bratowami K-atem, na 3 powiaty
 Wypłynął wicowarwickiem byli "Stawianami". W styczniu
 1943 "Stawianami" powiadomili o awenturacjami a
 Poglądami, idły przenieci dicitulacjami. Potem powiaty
 w Kłeczkowski 1944 awenturacjami - Kiriak, Józef,
 a z nimi Józefiec, Gmudziada i klauzjejonami.
 Józef miał, że Kłeczkowski powiat wchodził Kłeczkowski-
 oniego, Józefiec i Gmudziadziaga. Stawianami wchodził
 Burzynie i dlatego został walcowniczym.

Przy awenturacjami Kiriada byli ziożeni, dipinacjami
 Kiriak, Józef, Gmudziada, Kiriak, Józef, Kłeczkowski
 (bratowami Kłeczkowski), Kłeczkowski (w Kłeczkowski) Kiriak,
 że Kłeczkowski Kłeczkowski Burzynie i Józef. Podawani
 mówili, że u niego byli z Gestapo Burzynie. Dniem awenturacjami
 Kłeczkowski Kłeczkowski Kłeczkowski z powiatu Kłeczkowski
 Kłeczkowski V1

K. 780

Włodzimierz Włodzimierz ur. 23 II 1917 w Radzynie
 pow. Gmudziada J. Tomasz i Anasztazj z d. Józefowic
 ppł. rez., wpr. praca z d. Gmudziada d. Kłeczkowski 33 walcownic
 1942. Kłeczkowski z d. Kłeczkowski Gmudziada
 i Włodzimierz Kłeczkowski. Burzynie powiat z Gestapo, a Danina
 w Kłeczkowski - Kłeczkowski Kłeczkowski z d. Kłeczkowski
 do organizacji nie należał.

Pracował jako górnik przy remediacji w Kłeczkowski
 górnikiem w Gmudziada w lutym 1944 podległ
 adwokatowi Kłeczkowskiemu informację o Kłeczkowski
 wpr. dla "Stawianami" wpr. 44 został awenturacjami w
 Gmudziada, w Kłeczkowski Gestapo powiat Burzynie, Kłeczkowski
 miał być refer. organizacji podległ Kłeczkowski, Kłeczkowski
 że organizacji wpr. Kłeczkowski. Gmudziada Kłeczkowski.
 po tej pracy Kłeczkowski o wpr. Kłeczkowski

C.d. Władysław Łoś, - po powrocie do Głuchowa
 Burzyle mański, ze zwaną się, ze kierownictwa pre-
 dzie ma wzięt przez i NKWD i go wyda

K. 836. Walter Ziesener - w latach 1943 został aresztowany
 przez Gestapo w Bydgoszczy. Odniesiony do doświadcze-
 nie przymus - niedział w Stutthofie. Wniosek aresztowania
 Burzyle, Wawrzyniakowski, Karol, Władysław i
 Rodzina. Drogie aresztowanie kierownictwa z-
 tań dołączanie przez Gestapo Łoś. Henning mi-
 ni, ze wadzi olic kierownictwa ma agenty.
 Burzyle był sekretarzem w Gestapo za reżimu ekspedycji
 w Głuchowie

K. 859 dyplomaci Antoni w. 1914 s. Teofila i żonę
 z d. Bednarska kiew. nie posiadał dokumentów pow.
 Głuchowa. Odesłał do kierownictwa w Głuchowie
 razem z kierownictwem. datem 1943 kierow. wzięt
 go do aresztacji. Tam pozost Burzyle i Wawrzy-
 niakowski, w latach 1944 został aresztowa-
 ny. z Wawrzyniakowski, kierow. i Szymon dobie
 do miłości, ze zbudził kierow. w Stutthofie bez
 razem z Rodzina i Karol

K. 860 Karol Antoni Paprot (stryj Pawła i Józef Pawła)
 z d. Albrucan, Slawon, od lat 1943 należał
 do grupy Karol został aresztowany 22 VII 44, w dachu
 w więzieniu dachowym i Wawrzyniakowski torado-
 li ze kierownictwa zbudził

K. 1062 Burayn na voprosy. - 4 -

I/1/9

W 1849 r. nastąpił do organizacji opowiadający
pni por. Kierownik, który był k-tem usto
zejmował stanowisko k-tych dielicy - potem był
Gaus i Henrich. Pomysł w związku z pracą orga-
nizacyjną Henricha, który pod jego nale-
żać do organizacji i jego dzieła Komisji
w 1873 r. - jego praca na polecenie Gausa, a pod
koniec 1873 r. umocnienie. Właściwi Edward George
Kouri, por. Rodzi i k-tych Stefan
Szymon Olszewski jest k-tem dielicy Henricha

K. 1064 Właściwi k-tych dielicy robot architektury
w 1844 roku potem k-tych dielicy 1845
właściwy robot do k-tych

K. 1076 Olszewski k-tych od 15 VI 49 r. w organizacji
pni Burayn 24 VI 44 r. k-tych 1844
premierów do k-tych, Komisji (pni k-tych)
to jego praca.

K. 1078 k-tych dielicy 1800, k-tych z k-tych
właściwi do innej organizacji. od k-tych dielicy obcy.
mał polecenie k-tych dielicy k-tych dielicy. Właściwi
ie k-tych dielicy k-tych dielicy. k-tych dielicy

K. 1078 k-tych dielicy 1803, k-tych dielicy
z k-tych dielicy - właściwi do innej organizacji
propagandowej

K. 1078 k-tych dielicy 1803 k-tych dielicy
pni w k-tych dielicy, ma praca k-tych dielicy
niego k-tych dielicy k-tych dielicy. Właściwi
właściwi

- 8 - 12

I/11/14

K-876 - Józef Gross ur. 9^{ty} 1897 s. Hanstawa
5 Artykuł 2 d. Nowele p. Komisari P.P. 10
mud l. IX 35 Krotkym ul. Polna 1

K. 1082 Linia defenă născută ori 1942. I/1/17
stipulată de ze „Hauptverein”. Părinții sînt ucrainieni
mari ori, darau, Gypsiac, Gumpowski și Illaritski
etc. darau ucrainieni și sînt răsărit și ucrainieni
din ucraineni, do kîmpu pînduți z Gostopa
sînt ucrainieni do tîdîi

K. 1083 Ucrainieni Byrdak colțoacă 1923 născuți
do cîmpușii 29.11.44 zăbat ucrainieni și pînduți -
ziouy do tîdîi.

K. 1083020. Pîndușii Teofil - ucrainieni, pîndușii
mîi u Herzfeld și Victoria, pîndușii ucrainieni Heo -
Stănișcu N., ucrainieni Golezaru și Gostopa și
tîdîi

K. 1085 Brumbaru Lucie - ucrainieni Brumbaru
ucrainieni zăbat z ucrainieni ucrainieni pîndușii
ucrainieni Herzfeld u Victoria ucrainieni tîdîi

K. 1085 Brumbaru Adela pîndușii ucrainieni
u ucrainieni - ucrainieni tîdîi

Sierosławski Józef, 1912 - 1945, ps. "Grad", K-dt-Insp. AK Grudziądz. 12

Ur. 7.X.1912r. w Tucholi, ukończył Sem. Naucz. w Grudziądzu w 1933r., odbył szk. wojsk. w Dyw. Kursie Pchor. Rez przy 16 dp. w Grudziądzu, a następnie pracował jako nauczyciel w Królewskiej Dąbrówce, w Grudziądzu i Owczarkach.

Odbył kampanię wrześniową w stopniu ppor. w 64 pp., został ranny i w końcu 1939r. powrócił do Grudziądza. Od stycznia 1941r. podjął pracę w fabryce odlewów "Herzfeld u. Victorius". W grudniu 1942r. ożenił się z Gertrudą Karczyńską i zamieszkał przy ul. Szkolnej 3. Nawiązał kontakt z konsp. ZWZ-AK i pełnił funkcję K-dta rejonu. Po wyjeździe do Niemiec J. Szarkowskiego, w styczniu 1943r. został przez J. Grussa, ps. "Stanisław", mianowany K-dtem Insp. Grudziądz z zadaniem nasilenia prac wywiadowczych w zakładach przemysłowych.

Aresztowanie w styczniu 1944r. Gustawa Olszewskiego, szefa wydz. łączn. KO AK spowodowało liczne aresztowania również w Grudziądzu. J. Sierosławski został przejściowo aresztowany w marcu 1944r. przyczyn jego zwolnienia po przesłuchaniu, przyjęto w środowisku AK jako dowód zarady. Ponownie J. Sierosławski został aresztowany w maju 1944r. wraz z teściem P. Karczyńskim i szwagrami R. Karczyńskim i Sz. Olszewskim, również członkami AK. Przewieziono ich do więzienia Gestapo w Łodzi, które prowadziło śledztwo w sprawie penetracji wywiadu AK zakładów przemysłu zbrojeniowego.

Został aresztowany w Bydgoszczy J. Gruss, ps. "Stanisław", szef wywiadu K.O. AK. W styczniu 1945r. więźniowie więzienia Gestapo w Łodzi byli ewakuowani przed ofensywą AR i w trakcie ewakuacji zbiegli. J. Sierosławski wraz z teściem P. Karczyńskim powrócili do Grudziądza 8 marca 1945r. Zgłosili się na posterunek MO i ślad po nich zaginął. Dopiero 3 września 1948r. znaleziono ich zwłoki. Sprawa śmierci J. Sierosławskiego była przedmiotem śledztwa i wyroku sądowego. Ustalono, że padł ofiarą niesłusznych podejrzeń ze strony własnych podkomendnych.

APAK. Dok. Insp. Grudziądz

AGK akta prok. S!C. w Grudziądzu I Ds 450/48

T. Jaszowski

I/2 DOKUMENTY - *Sierosławski Józef*

- kserokopia - wypis postanowienia Sądu Grodzkiego w
Grudziądzu z dnia 8 marca 1949 dot. zgonu Józefa Sierosławskiego
str. *1-2*, k. *1*

186. I/2/A

Postanowienie

Sąd Grodzki w Grudziądzu dnia 22. lutego 1949r. w osobie sędziego Honorskiego po rozpoznaniu wniosku Gertrudy Elżbiety Sierosławskiej z domu Karczyńska zam. w Grudziądzu ul. Szkolna 3 o stwierdzenie zgonu jej męża Józefa Sierosławskiego gajczyciela ur. dnia 7. października 1912r. w Tucholi syn Józefa i Józefy z domu Kiedrowska ostatnio zam. w Grudziądzu ul. Szkolna 3 na podstawie dekretu z dnia 29. VIII. 1945r. / Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 226 / rozdział II. art. 10 i nast.

Postanowił:

Zgon Józefa Sierosławskiego stwierdza się.
Jako chwilę śmierci ustala się dzień 10. marca 1945r. godzinę 24. miejscowość Grudziądz.

Uzasadnienie.

Sąd ustalił na podstawie wyników przeprowadzonej rozprawy a w szczególności zaprzysiężonych zeznań świadków Szymona Olszewskiego i Ryszarda Karczyńskiego, że Józef Sierosławski zmarł śmiercią tragiczną dnia 10. marca 1945r. w Grudziądzu o godzinie nie ustalonej, zatem Sąd przyjął jako chwilę śmierci godzinę 24. której zmarły nie przeżył.

/-/ Sędzia Honorski

Postanowienie jest prawomocne.

Wypisał

Grudziądz. dnia 8. marca 1949r.

Sekretarz Sądu Grodzkiego

Sąd Grodzki
w Grudziądzu

kg. 44/49

Ch. Gertruda...

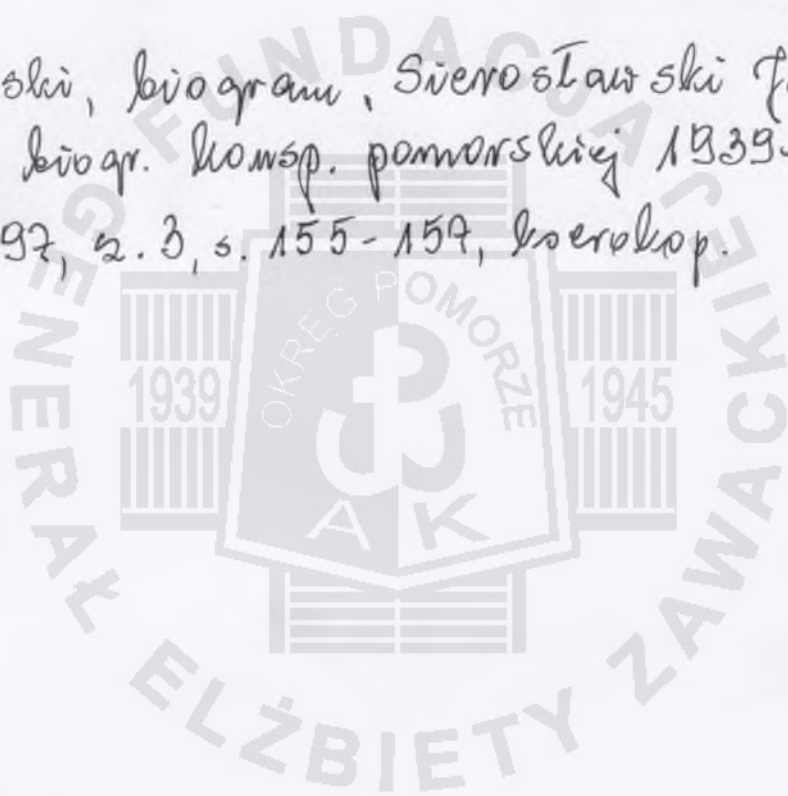
Przesyłka pocztowa
Opłata kred., 15 wnet
rozp. R. K. P. T. Nr. 11
Przesyłka karna, zwykła, polecona,
za zwrotnym potwierdzeniem
odbioru.

W. J. Gna...
W. J. Gna...

II. Materiały uzupełniające relację -
Sierostawski Józef

1. art. „Soj biate plany”, Gazeta Pomorska
z 30.03.1989, omys. k. 1 s.1
2. art. „Tragedia komendanta gduńskiego
AK”, Gazeta Pomorska, 5.05.1989,
omys. k. 4 s.2-5
3. J. Gąszowski, biogram „Sierostawski Józef”,
[w:] Star. biogr. komsp. pomorskiej 1939-1945,
Toruń 1997, z. 3, s. 155-159, Inskop. k. 2 s.6-8

(3)

Są „białe plamy”

II/1 A

1

W klubie SM „Płocko”, w ramach obchodów 44. rocznicy wyzwolenia miasta, odbyła się sesja naukowa, poświęcona głównie martyrologii i ruchowi oporu Polaków w Grudziądzu w latach 1939—1945. Referaty wygłoszone przez doc. dr. hab. Włodzimierza Jastrzębskiego i dr. Tadeusza Jaszowskiego wniosły dużo materiału poznawczego do przeszłości miasta. Równocześnie autorzy opracowań, związani z Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich — Instytutem Pamięci Narodowej, zasygnalizowali szereg zagadnień wymagających dalszych badań.

Stwierdzono m. in., że potrzebna jest nowa ocena okupacyjnej praktyki, wprowadzania w Grudziądzu i okolicy niemieckiej listy narodowościowej. W mieście, w styczniu 1945 roku, przy 57 tys. mieszkańców, zaledwie 10 proc. zaliczano do grupy narodowości polskiej. Natomiast w powiecie grudziądzkim, liczącym 40 930 mieszkańców, grupa polska stanowiła 34,6 proc. Są to zastanawiające dysproporcje.

Bezpośrednio po wyzwoleniu miasta sporo mieszkańców internowano w głąb Związku Radzieckiego — w wielu przy-

padkach z inicjatywy i „pomocy” własnych współobywateli. W tej szeroko zakrojonej akcji Grudziądz pełnił nawet rolę miasta etapowego. Ta „biała plama” też wymagałaby pogłębionych badań.

W marcu 1945 roku bestialsko zamordowano w Grudziądzu oficera AK — Józefa Sierosławskiego i jego teścia Pawła Karczyńskiego. Zabójcy — dawni podwładni ofiary — ponadto znieśliwi zamordowanego pomagając go o zdradę konspiracji. Dr Jaszowski, opierając się na szczegółowych badaniach naukowych, stwierdził, że były inspektor AK nie spłamił się współpracą z władzami okupacyjnymi i „należy przywrócić dobrą pamięć o nim”.

Krótko przed rozpoczęciem walk o Grudziądz, w styczniu 1945 r. w mieście aresztowano i wysłano w nieznanym kierunku 150 mężczyzn. Nikt z nich po zakończeniu wojny nie wrócił do domu. Sprawa ta również wymaga wyjaśnienia. Informacje kierować należy na adres: Grudziądz, ul. 1 Maja 8.

Mamy nadzieję, że przynajmniej niektóre z „białych plam”, zasygnalizowane na sesji naukowej, można będzie wypełnić obiektywną treścią. (wii)

Wywabić „czarną plamę”

„Trzeba przywrócić dobrą pamięć o komendancie Inspektoratu Grudziądzkiego Armii Krajowej — poruczniku JÓZEFIE SIEROSŁAWSKIM. Służył on Polsce. Nie splamił się hańbą współpracy z organami gestapo”. — To przewodni motyw wystąpienia dra Tadeusza Jaszowskiego — wiceprzewodniczącego Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce — Instytutu Pamięci Narodowej na sesji naukowej, poświęconej dziejom grudziądzkiego ruchu oporu, w dniu 1 marca 1989 r.

W styczniu 1945 roku

krótko przed wyzwoleniem Łodzi, hitlerowcy wyprowadzili z miasta pod silną strażą kolumny więźniów gestapo. Szybkie natarcie wojsk 1 Frontu Białoruskiego, połączone z głębokim manewrem oskrzydającym, wychodzącym na tyły niemieckiego garnizonu, spowodowało rozproszenie esesmańskiej eskorty. Aresztanci stali się ludźmi wolnymi i małymi grupkami rozeszli się w różne strony kierując się do swoich miast i wsi.

Józef Sierosławski maszerując po wolnej już ziemi, razem ze swoim teściem Pawłem Karczyńskim, dotarł pod Chełmno. Zatrzymali się na całe sześć tygodni czekając na zakończenie walk o Grudziądz. W dwa dni po kapitulacji twierdzy, to znaczy 8 marca wrócili do domu. Jak niebawem miało się okazać

przyszli po śmierć

Gertruda Sierosławska, która przetrwała koniec

8 maja 1939 r.

GAZETA STR. 4

okupacji meldując się codziennie w gestapo i wychowując kilkumiesięcznego synka Edwarda, którego ojciec jeszcze nie widział, po radości powitania powiedziała mężowi, że poszukują go jakieś podejrzane typy. Stwierdziła przy tym, że pomawiają go o rzekomą zdradę konspiracji. Odpowiedział krótko: Mam czyste sumienie. Gdyby było inaczej, to nie wracałbym do Grudziądza.

W mieście w tym czasie dogasały pożary płonące od czasu walk i wybuchały nowe. Paweł Karczyński, będący doświadczonym strażakiem, po odpoczynku, w następnym dniu stawiał się do dyspozycji komendanta chcąc walczyć z szalejącym żywiołem. Do domu już nie wrócił. Nie wrócił też jego zięć, który wyszedł do odległego o kilkadziesiąt kroków, dopiero utworzonego przy ul. Szewskiej 13 posterunku MO. Chciał załatwić formalności meldunkowe.

Wszczęte wkrótce poszukiwania, prowadzone przez rodzinę, okazały się bezowocne. Kierownik posterunku i komendant Straży Pożarnej, na natrączywe dopytywanie się o los męża i ojca, odpowiedzieli: Musieliśmy ich oddać NKWD. Trzeba czekać, za parę tygodni wrócą...

Podobną wersję rozpowszechniali też inni milicjanci. Zresztą była ona bardzo prawdopodobna, gdyż w tym czasie mnóstwo grudziądzan, nie bez „pomocy” części swoich rodaków, trafiło w ręce NKWD, a następnie w głąb Rosji.

Rodzina łudziła się, a informatorzy po prostu kłamali. Jak się potem okazało, kierownik posterunku dobrze wiedział, że zwłoki Józefa Sierosławskiego i Pawła Karczyńskiego znajdują się na dnie leju po bombie, przysypane gruzem na dziedzińcu Szkoły im. Działyńskich. „Grób” strzegł swojej tajemnicy prawie 40 miesięcy — do 3 września 1948 roku i jak na ironię, znajdował się niemal pod oknami domu zamordowanych — przy ul. Szkolnej 3.

Tragedia komendanta

WŁADYSŁAW ŁATUSZYŃSKI

Podporucznik AK

Józef Sierosławski ps. „Grad” urodził się 7 października 1912 r. w Tucholi. W 1933 r. ukończył Państwowe Seminarium Nauczycielskie w Grudzią.

Na zdjęciu: Józef Sierosławski z żoną Gertrudą w 1943 roku.

Reprodukcja: PIOTR BILSKI

Powołany do wojska w 1934 r. ukończył roczny dywizyjny kurs podchorążych rezerwy w 65 pp. Był nauczycielem szkół: w Królewskiej Dąbrowce, im. Mickiewicza w Grudziądzu i w Owczarkach. Uczestniczył w stopniu podporucznika w wojnie obronnej 1939 r. w szeregach 64 pp. Ranny został w Dąbrowce Królewskiej przy samej szkole, w której stawiał swoje pierwsze kroki nauczycielskie. Z transportem rannych, etapami, trafił do Łodzi, skąd pod koniec 1939 roku wrócił do domu i potem jeszcze przez wiele miesięcy leczył rany.

29 stycznia 1941 r. rozpoczął pracę w fabryce „Hertzfeld u. Victorius” (dzisiejsza Pomorska Odlewnia i Emaliernia). Wtedy też prawdopodobnie włączył się do działalności konspiracyjnej. W 1943 roku Józef Sierosławski, po „Ogrodniku” (por. Zygmuncie Koźlikowskim) i kpt. Szarkowskim (patrz Konrad Ciechanowski, „Ruch oporu na Pomorzu Gdańskim 1939—1945”, wyd. MON, Warszawa 1972, str. 233) został komendantem Inspektoratu Grudziądzkiego AK, obejmującego także obwody Chełmno i Wąbrzeźno. Nieco wcześniej założył rodzinę: żeniąc się 27 grudnia 1942 r. z Gertrudą Karczyńską.

Nierzadko spotkania konspiracyjne odbywały się w domu — wspomina obecnie p. Gertruda — ale częściej w sprawach organizacyjnych mąż wychodził do miasta, a także wyjeżdżał poza Grudziądz. Na wszelkie pytania młodej żony odpowiadał: *Będzie lepiej, jak o niczym nie będziesz wiedziała.*

1
II/2 3

*Prostować przy o nieproszeniu
pod p. Dąbrowski, w Grudzią*

grudziądzkiego AK

II/34

Grudziądzkie podziemie w tym czasie prowadziło dywersję polityczną i organizacyjną oraz sabotaż ekonomiczny. Uszkodzono wodomierze, zniszczono plany sieci wodnej w mieście, na ul. Rybackiej przecięto dopływ gazu do fabryki HV. Prowadzono wywiad dla potrzeb centralnych władz AK. Były też akcje o charakterze wojskowym. Wykolejono pociągi pod Gardeją i koło Wałdowa. Próbowano to samo zrobić na linii Grudziądz — Mełno, ale akcja nie powiodła się (patrz „Rocznik Grudziądzki”, Wydawnictwo Poznańskie, Grudziądz 1960, str. 198—200).

Wielka wsypa

która objęła Pomorski Okręg AK, w tym i Inspektorat Grudziądzki, poprzedzona została pozornie drobnym wydarzeniem. 22 stycznia 1944 r. w Kowalu pod Włocławkiem gestapowcy przypadkowo aresztowali szefa łączności komendy okręgu — ppor. Gustawa Olszewskiego ps. „Gracjan” (z referatu dra Tadeusza Jaszowskiego na cytowanej sesji naukowej). Prawdopodobnie miał on przy sobie listę konspiracyjnych adresów inspektoratów. Wszystko wskazuje na to, że gestapo z Łodzi, które aresztowało szefa łączności, weszło też w posiadanie jakiegoś pełniejszego dokumentu wskazującego m. in. na zainteresowanie AK produkcją uzbrojenia w Grudziądzu, a szczególnie części do rakiet V-1. W lutym i marcu aresztowano wiele osób z różnych inspektoratów, w tym również ppor. Sierosławskiego (patrz Tadeusz Jaszowski „Gestapo w walce z ruchem oporu nad Wisłą i Brdą”, Po-

morze, 1985, str. 129—131). Po brutalnym przesłuchaniu w grudziądzkim gestapo w marcu, zwolniono go i ponownie aresztowano 25 maja 1944 r., by tym razem oddać w ręce łódzkich gestapowców.

Podczas kilkutygodniowego pobytu na wolności Sierosławski musiał codziennie meldować się w siedzibie gestapo. Żonie powiedział, że jest jakaś wyspa. Zastanawiał się co robić. Ucieczką mógłby narazić rodzinę. Na krótko urywał się do Torunia lub Bydgoszczy. Prosił przełożonych o radę. Powiedziano, że decyzja należy do niego. Przerwał kontakty konspiracyjne. Unikał własnych podkomendnych, którzy pozostali jeszcze na wolności.

Niemal równocześnie z inspektorem aresztowano wielu innych członków z kierownictwa grudziądzkiej organizacji konspiracyjnej. Później aresztowania objęły także rodziny osadzonych w więzieniu, chociaż w większości nie były one związane z podziemiem. Do więzienia w Łodzi trafili teściowie Sierosławskiego — Maria i Paweł Karczyński oraz szwagrowie — Ryszard Karczyński i Szymon Olszewski.

Wszystko wskazywało na to, że łódzkie gestapo dotarło do archiwum Komendy Okręgu Pomorskiego i natrafiło na ślad przekazywania z Grudziądza materiałów wywiadowczych o miejscowych zakładach zbrojeniowych. Dlatego też sprawa trafiła do Łodzi (choć Grudziądz leżał poza jej właściwością terytorialną) i tam była prowadzona do stycznia 1945 roku.

Perfidne metody śledcze, stosowane przez gestapowców, doprowadziły do tego, że aresztowani

przestawali sobie nawzajem wierzyć i w tej sytuacji każdy każdego mógł podejrzewać o zdradę. Nieufność ta przetrwała nawet poza czas pobytu w więzieniu...

Gdy 3 września 1948 r. znaleziono zwłoki Józefa Sierosławskiego i jego teścia, ustalenie ich zabójców nie było zbyt trudne. Założenie śledcze, że są nimi dawni koledzy zamordowanych, którzy również przebywali w łódzkim więzieniu gestapo, bardzo szybko potwierdziło się.

Sądowy epilog zbrodni

rozpoczął się 4 maja 1949 r. Przed Sądem Okręgowym w Grudziądzu stanęło 6 byłych funkcjonariuszy MO, z których 2 należało w przeszłości do AK i razem z Sierosławskim przebywało w więzieniu łódzkim. Pierwszy z nich w konspiracji pełnił obowiązki kierownika wywiadu i informacji Inspektoratu Grudziądzkiego, a drugi był członkiem sztabu inspektoratu. Obaj więc byli podkomendnymi swojej przyszłej ofiary. Do Grudziądza wrócili oni nieco wcześniej niż ich konspiracyjny przełożony i natychmiast wstąpili do tworzącej się milicji.

Prokuratura oskarżyła 6 podejrzanych o dokonanie zabójstwa względnie podżeganie do niego lub pomoc w zbrodni. Rozprawa toczyła się przy bardzo dużym zainteresowaniu mieszkańców miasta i od 4 do 19 maja 1949 r. była systematycznie relacjonowana przez prasę. W procesie wystąpiło 32 świadków powołanych zarówno przez oskarżenie, jak i obronę.

Okazało się, że głównym inicjatorem zbrodni i rozkazodawcą był dawny kierownik wywiadu inspektoratu AK. Broniąc się przed sądem starał się on udowodnić, że bestialsko zamordowani ludzie byli zdrajcami i konfidentami gestapo. Także 2 innych oskarżonych robili wszystko, by swoje ofiary po śmierci fizycznej doprowadzić do niebytu cywilnego.

5

Prokurator dla dwóch oskarżonych zażądał kary śmierci, a dla pozostałych — po 15 lat więzienia. Sąd przyjął, że zabójcy, podżegacze oraz pomocnicy działali pod wpływem silnego wzburzenia i potraktował ich bardziej niż łagodnie skazując na kary od 6 do półtora roku więzienia i natychmiast zmniejszył je na mocy amnestii. W rezultacie 2 skazanych po rozprawie wyszły na wolność, a pozostali też zbyt długo nie odsiadywali swoich wyroków.

Dzisiaj, o czasie minionym wiemy już bardzo dużo. Wtedy, gdy sądzono zabójców, inne były czasy, inne stosowano miary i oceny. Główni winowajcy już nie żyją i dlatego nie wymieniam ich nazwisk. Nikt już nie dowie się, czy popełniając zbrodnię byli oni przekonani o rzekomej winie swoich ofiar, czy też kierowali się bardziej osobistymi przesłankami. Trzeba pamiętać, że gestapo-owskie metody śledcze były niezwykle perfidne...

Rzecz jednak nie o zabójcach. W toku rozprawy zamordowani zostali posądzeni o czyny niegodne, uwiaczające godności Polaka i obywatela. W opinii społecznej miasta utrwalona została opinia godząca w dobre imię niewinnie zamordowanych. Sąd swoim wyrokiem podtrzymał tę opinię karząc zabójców tylko za fakt samosądu i równocześnie przywołując na ich obronę rzekomo uzasadnione, wywodzące się z patriotycznych odczuć, w pełni zrozumiałe stany emocjonalne.

Dlatego też z całym naciskiem trzeba podkreślić, że dzisiejszy stan badań historycznych pozwala wywabić tę „czarną plamę” grudziądzka. Krótko mówiąc ppor. Józef Sierosławski był żołnierzem Polski Walczącej i chociaż nie poległ w boju z wrogiem, a zginął w wyniku tragicznej niewiedzy — należy mu się cześć.

5 maja 1989 r.

GAZETA str. 5

Sierosławski Józef ps. „Grad” (1912–1945),
kmdt Insp. AK Grudziądz.

Urodzony 7 X 1912 r. w Tucholi, mieszkał potem w Grudziądzu, gdzie w 1935 r. ukończył Państwowe Seminarium Nauczycielskie. Służbę wojskową odbył w latach 1933/1934 w Dywizyjnym Kursie Podchorążych. Rez. przy 16 DP w Grudziądzu. Następnie pracował jako nauczyciel szkoły powszechnej w Dąbrówce Królewskiej, pow. Grudziądz, w szkole powszechnej im. Mickiewicza w Grudziądzu i w szkole powszechnej w Oweczarkach, pow. Grudziądz. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie 64 pp., w stopniu ppor. Ranny w walkach w rejonie Dąbrówki Królewskiej dostał się do niewoli niemieckiej i został skierowany do szpitala do Łodzi, skąd powrócił w końcu 1939 r. do Grudziądza.

Od stycznia 1941 r. podjął pracę w fabryce odlewów „Herzfeld u. Victoriuss” (Pomorska Odlewnia i Emaliernia) w dziale gospodarczym. W grudniu 1942 r. zawarł związek małżeński z Gertrudą Karczyńską i zamieszkał u teściów przy ul.

6

Sierosławski. biogr. koms p. pomor. 1939-1945, Stomni 1992
100.3, s. 155

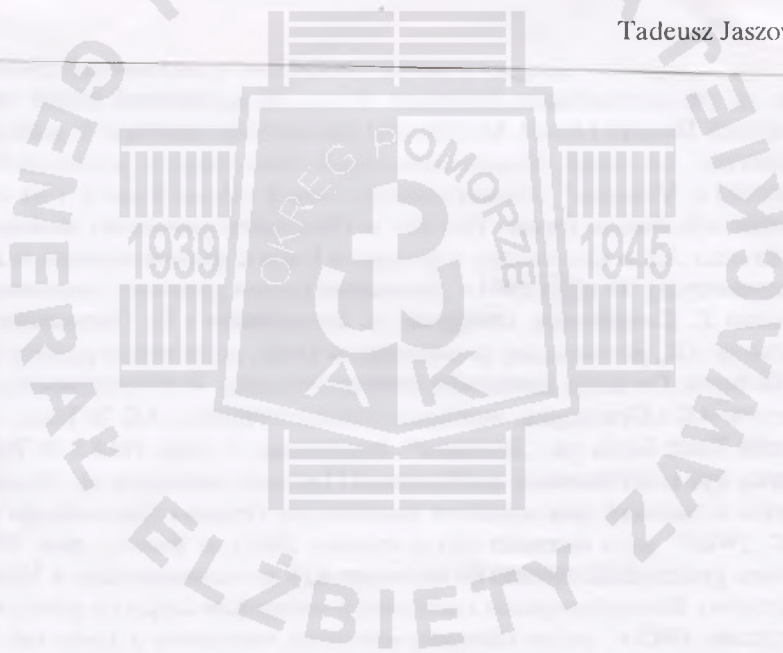
Szkolnej 3. (Teść, Paweł Karczyński, był również pracownikiem (strażakiem) fabryki „Herzfeld u. Victorius”). W 1942 r. Sierosławski nawiązał kontakt z AK przez innego oficera rez., Józefa Szarkowskiego, kmdta Insp. Grudziądz. Poznał również Józefa Grussa ps. „Stanisław”, który był w tym czasie kmdtem Podokręgu Południowego i szefem wywiadu KO Pomorze. Początkowo Sierosławski pełnił funkcję kmdta dzielnicy (rejonu), obejmującej pracowników „Herzfeld u. Victorius”. Wprowadził do AK Teofila Piątkowskiego i kolegę z seminarium Antoniego Lipińskiego. Na początku 1943 r., po wyjeździe J. Szarkowskiego na roboty do Niemiec, Gruss zamianował Sierosławskiego na jego miejsce kmdtem Insp. Grudziądz. W tym czasie Sierosławski używał ps. „Grad”. Jako kmdt Insp. współpracował ze Stefanem Kisielcem ps. „Szaramatwy” pełniącym obowiązki oficera organizacyjnego Inspektora, za którego pośrednictwem otrzymywał polecenia od Grussa oraz z Robertem Burczykiem kmdtem rejonu lotnisko, największego w Garnizonie AK Grudziądz. Na przełomie 1942/1943 r., gdy fabryka odlewów „Herzfeld u. Victorius” stała się fabryką zbrojeniową, produkując części samolotów Junkers, Gruss polecił Sierosławskiemu przestawienie się na działalność wywiadowczą i zdobywanie planów produkcji i oryginałów wytwarzanych tam części. Meldunki w tych sprawach były składane Komendzie Okręgu. W końcu marca 1944 r. Sierosławski został aresztowany, a po przesłuchaniu zwolniony. Natomiast aresztowani zostali członkowie konspiracji Burczyk i Kisiel, których znał Sierosławski. Stworzyło to podejrzenia, że Sierosławski ich wydał. Aresztowania objęły także licznych pracowników fabryki „Herzfeld u. Victorius”, również lotniska i innych zakładów pracy. (Jak się wydaje śledztwo szło dwoma torami. Gestapo w Grudziądzu prowadziło śledztwo w sprawie struktur AK w Grudziądzu, a gestapo w Łodzi w sprawie wywiadu w zakładach przemysłowych). W maju 1944 r. Sierosławski został ponownie aresztowany i wraz z teściem P. Karczyńskim, szwagrami R. Karczyńskim i Sz. Olszewskim, również członkami AK, przewieziony do więzienia w Łodzi, gdzie zostali poddani brutalnemu śledztwu. Do Łodzi dowieziono również Burczyka, Wawrzynkowskiego i innych członków AK z Grudziądza, współpracujących z wywiadem AK. W Łodzi znalazł się również Józef Gruss ps. „Stanisław”, aresztowany w maju 1944 r. w Bydgoszczy. Wszyscy byli konfrontowani, maltretowani i być może nawzajem się obciążali. (Cała ta seria aresztowań była wynikiem aresztowania Gustawa Olszewskiego ps. „Gracjan”, „Willi”, szefa łączności KO w styczniu 1944 r. w Kowalu, pow. Włocławek. Gestapo grudziądzkie dotarło do archiwum KO, przechowywanego w Mlewie, pow. Wąbrzeźno. Rozszyfrowaniem znalezionych meldunków zajęło się gestapo łódzkie). W styczniu 1945 r., wobec ofensywy sowieckiej, więźniowie z Łodzi byli konwojowani pieszo na zachód. W czasie ewakuacji zbiegli i powrócili do swoich miejsc zamieszkania. Sierosławski wraz z teściem Karczyńskim powrócili 8 III 1945 r. do Grudziądza.

Wkrótce po powrocie zgłosili się na posterunek MO przy ul. Szewskiej 13, w którym już pełnili służbę Burczyk i Wawrzynkowski. Od tego czasu ślad po nich zaginął. Dopiero 3 IX 1948 r. w pobliżu komisariatu MO znaleziono ich zmasakrowane zwłoki, przysypane gruzem. W maju 1949 r. odbyła się przed Sądem Okręgowym w Grudziądzu rozprawa, w toku której b. funkcjonariusze MO, w tym Burczyk i Wawrzynkowski zostali za zabójstwo Sierosławskiego i Karczyńskiego skazani na kary więzienia. Przed sądem tłumaczyli się, że uważali zamordowanych za zdrajców, którzy ich wydali gestapo. Brak akt śledztwa gestapo uniemożliwia jednoznaczne

wyjaśnienie tej dramatycznej sprawy, jednak znane działania maskujące, jakie sto-
sują wszystkie władze śledcze (aby nie zdradzić właściwych agentów) nie pozwalają
— na podstawie tylko kolejności aresztowania bądź faktu czasowego zwolnienia
kogoś — wyciągać decydujących wniosków.

AGKBZpNP., akta prok. SO Grudziądz I Ds 450/48; AP AK, T.: Burczyk R., Grógier T.,
Sierosławska G.; C i e c h a n o w s k i K., *Ruch oporu...*; J a s z o w s k i T., *Gestapo...*,
s. 130–131; *Sl. Konsp. Pom.*, cz. 1.

Tadeusz Jaszowski

IV/ K O R E S P O N D E N C J A - *Sierosławski gość*

1. - list Fundacji do E. Sierosławskiego L. dz. 625/A-Pom/98
str. 1 k. 1
2. - list Fundacji do E. Sierosławskiego L. dz. 2497/Pom /2000
str. 2 , k. 1
3. - list Fundacji do T. Jaszowskiego L. dz. 2498/ Pom. /2000
str. 3 , k. 1
4. - list Fundacji do E. Sierosławskiego L. dz. 2809/Pom/2000
str. 4 , k. 1
5. - list T. Jaszowskiego do Fundacji l. Dz. 27 05/1 Pom .2000
str. 5 , k. 1
6. - list Fundacji do E. Sierosławskiego L. dz. 2878/Pom/2000
str. 6 , k. 1
7. *List Edwarda Sierosławskiego do
E. Zawachiej z 8.09. 1993, kop. oryg. k. 1 s. 7-8*
8. *List Fundacji do G. Biaseckiego
z 3. 11. 1999, kop. mpis k. 1 s. 9*

IV/A

A-S

L dz. 025/A-Pom/88

Szanowny Pan
Edward Sierosławski

Gdynia

Szanowny Panie

Proszę o napisanie relacji o konspiracyjnej działalności Pana ojca Józefa Sierosławskiego ps "Grad" komendanta Inspektoratu AK Grudziądz .

O ile będzie to możliwe proszę uprzejmie też o zdjęcia i pamiątki po ojcu dotyczące okresu okupacji .

Było mi poinformować , że w 3 części Słownika Biograficznego Konspiracji Pomorskiej ukazał się napisany przez doc. T. Jaszowskiego biogram Józefa Sierosławskiego. Książka ta jest do nabycia w naszej fundacji .

Z wyrazami szacunku i poważania

.....

Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń dnia 25 VII 2000r

L. dz. 2497 (Dom) 2000

Szanowny Pan
Edward Sierosławski

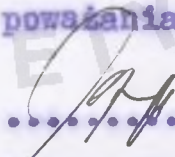
81-900 Gdynia

Szanowny Panie

Proszę serdecznie o przesłanie kserokopii lub oryginałów zdjęć, dyplomów i świadectw Pana ojca Józefa Sierosławskiego komendanta insp. AK Grudziądz.

Pragnę uprzejmie nadmienić że w III części "Słownika Biograficznego Konspiracji Pomorskiej" znajduje się biogram Józefa Sierosławskiego. Książka ta jest do nabycia w naszej Fundacji.

W oczekiwaniu na wiadomość od Pana pozostaję z wyrazami szacunku i poważania.

.....
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

- 5 -

11/3

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

L. ds. 2498/Pom/2000

Toruń dnia 25 VII 2000r

Szanowny Pan Doc.
Tadeusz Jaszczyński

85-643 Bydgoszcz

Szanowny Panie

Proszę uprzejmie o kserokopie posiadanych dokumentów
o Józefie Sierosławskim komdt AK insp. Grudziądz
Józefie Szarkowskim

W oczekiwaniu na wiadomość od
Szanownego Pana Doc. załączam
wyrazy głębokiego szacunku i
poważania .

Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

7

12/4

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

L. dz. 2809/POM/2000
.....

Toruń dnia 19 IX 2000r

Szanowny Pan

Edward Sierosławski

81-205 Gdynia

Szanowni Państwo

Dziękuję za przesłany list/nasz nr L. dz. 2748/Pom/2000/
i napisaną w nim relację.

Potwierdzam otrzymanie 3 szt zdjęć , których kserokopię
potwierdzoną naszą pieczęcią załączam ./

Otrzymaliśmy też wypis postanowienia Sądu Grodzkiego
nr. Zg. 47/49.

Na podstawie posiadanych materiałów i potwierdzonych przez
nas w/w dokumentów założyliśmy teczkę osobową dla Józefa
Sierosławskiego nr inwentarzowy M-1042 /1788 , Insp. Grudziądz
Archiwum Pomorza AK.

W oczekiwaniu na dalszą współpracę
pozostaje z wyrazami szacunku i
poważania

.....
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

Załącznik III część

Słownika Biograficznego
Konspiracji Pomorskiej

w którym jest Biogram J. Sierosławskiego
za zaliczeniem pocztowym

+ kserokopie 3 szt zdjęć

Wpłynęło dnia 22. 08. 2020
Ldz. 2705/A Poz.

Bydgoszcz 21 VIII "00"

14/5

Szanowni Państwo !

Zwrócił się do mnie Pan mgr. Ojczyk z prośbą o dostarczenie materiałów do biogramu Józefa Sierosławskiego. Ponieważ nie wiem kto się obecnie zajmuje Inspektoratem Grudziądz, przesyłam do dyspozycji Państwa ksero moich notatek z akt prokuratury Sądu Okręgowego w Grudziądzu z 1948r.

Oczywiście notatki to nie dokument, ale informacji jest w nich dużo i to z okresu bezpośrednio po wojnie. Gdy te notatki robiłem akta prokuratury z Grudziądza znajdowały się w archiwum Głównej Kom. MO w Warszawie. Obecnie powinny być w Archiwum Akt Nowych, ale tego już nie wiem.

Łacząc wyrazy szacunku i pozdrowienia

Tadeusz Jaszowski
.....
dr. Tadeusz Jaszowski

Gr. P.
Ewa Edward Sierosławski 14/6

L. dz. 2018/POW/2000.

81-205 Gdynia

Nas nie stanie
Lecz Ty nie zginiesz
Pieśń Cię weźmie
Legenda przechowa
Wichrem chwały
W historię popłyniesz
Armio Krajowa

Францисц Францисц

Ewa Edward
Sierosławski

На 24 гонарэнна прысутна

Купіў 2 ліпы на

Тэрыторыі Сіераслаўскага

Ліпеня. Я быў на

забаве пры гэтым

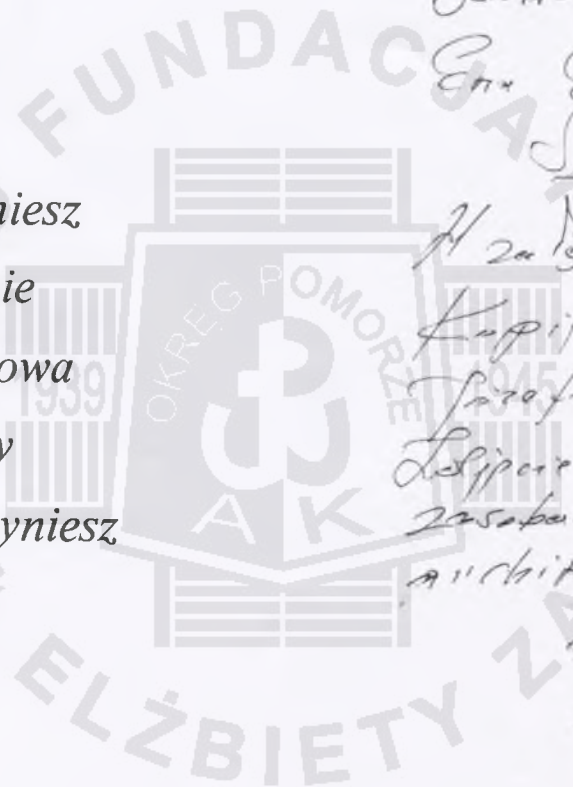
аўдыямагістрам.

На 24 гонарэнна

з гонарэнна

Michał Dąb

3 x 2000

Gdynia 8.VII.93

out / Szanowna Pani Profesor
E. Zawacka

Wujek mój Zygmunt Banach
ambaszkaty w Londynie jest
przyjacielem Pana Leonarda
Zawackiego, mieszkajacego w
Ashland w USA.

Pan Zawacki opowiedzial o pu-
blikacji wydanej przez Pana
dot. spraw AK Ziemi Pomorskiej
z okresu okupacji.

Jestem synem Jozefa Sierostawskiego
Inspektora AK zamordowanego
razem z moim Dziadkiem Pawlem
Karczynskim w 1945 r. w Grudziądzu
przez R. Burczyka i jego Towarzyszy.

W swojej książce nadmieniałam⁸
Pan również tą okropną zbrodnię.
Prosiłbym bardzo o podanie tytułu
tej książki.

Nadmieniam, że ś.p. mój ojciec i
Deiadek zostali pośmiertnie
zrehabilitowani.

Sprawą tak ważną dla mojej Matki
i dla mnie zajął się Pan Dr. Jaszowski
z Torunia. W dn. 5. 5. 1989r. ukazała
się o tym publikacja w Gazecie
Pomorskiej.

Z wielkim szacunkiem
Edward Śierostowski

Gdynia

L. dz. 5180/APOM/92

Toruń dnia 3 XI 1999r

Szanowny Pan
Gerard Piasecki

81 -576 Gdynia

Szanowny Panie

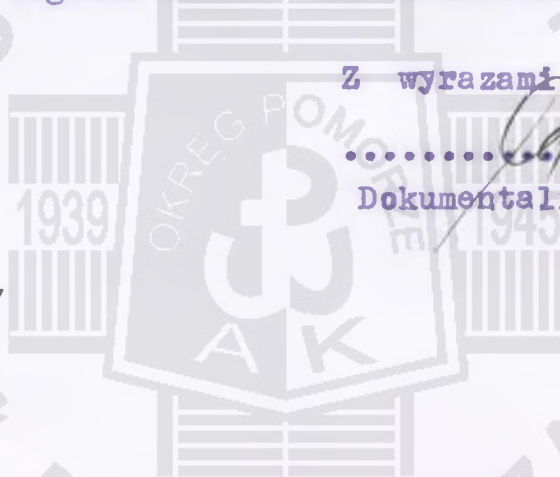
Zgodnie z życzeniem w załączeniu przesyłam
kserokopię biogramu Józefa Sierosławskiego .

Z wyrazami szacunku i poważania

.....

Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

Zak

T:K-1042/1288 Som.

Grudziądz

Sierostawski Józef

v. Karty informacyjne
k. 30

a

A.K.
Grudziądz

1

SIEROSŁAWSKI Józef
ps. „Grad”

Urodz. 7 X 1912r w Sucholi.

Żołt. Ćwsp. AK Grudziądz.

Został zamordowany 1945r przez
funkcj. Mariusz H.O w Grudziądzu

Zob. Słownik Biogr. Ćwsp. Pomor. t.3 str 155

Fundacja Archiwum Pomorskie AK

Toruń 1997r

1202 2003v

Sierotawski Józef

Quintus 2
Zwz - Ak

Komunikat : wyjazd Quintus. Dzień temu wyjechał pro-
wadzony w miejscowej rodzinie Herzfelda m. Victorius
produkcją specjalnego quinquina, białego jedwab z kędzi do
wielki. Aventoury, również potem wyjechał na wyjazd
Mestry potem prowadził Aventoury. W kalendarzu z
Mestrem Quintus przyszedł do edyry. Umieszczony u wstępu
w Bydgonicy, a następnie do Łodzi, gdzie zakończył się prowa-
dzenie w obec swego ekspedycją. Współpracując. Po wojnie
powrócił do Quintus, gdzie został zamieszkałym. Jego żona
odległa kilka lat później.

kt

Łob. T. Orob. Dyktanda ed. K. 348/358 Pol. - "Notatki z obywatel-
stwa Ak - " s. 25 (kup. Bydgosz.)

1/2 01 '13

Josef Siemostawski

3

Ja Maszycatem zastawis p. Josefa
Komendantem (ze byl Komenden-
tem inspektoratu dozorowemu sie
po wojnie. (Pomocni - Siesta kon-
spiracyja, zabrojnius gadulstwo)
Byl naszym maszycielem geo-
grafu - szkole podskarowej (poczni-
chwej) p. bytem d. ugoletym
Karcenem p. Josef byl przez pewen
czas opiekunem naszej dorozny
29 Pomorskie, a b. p. ugolety i
obrasni's kosa. Byl dawne i rownie
cudst, wielki patriota. W czasie wojny
bertw sie do siebie abt. i krosny, gady
pre:corabiziny - tej samej fabryce
Pomocni je - czasie wojny stu-
chatem radie z dondyk. Wisc
zame im iugni p. Josefa's wiadomosc
prekarizatem. On o roku 1943
verte

(Kolejny) przekazał mi o
innowacyjnej rodzinie p. Pałkowskiej
i o jej dotkliwym zastościem z przynajmniej
20000. Została arendowana przez
z ok. 28 innymi. Arendowane
mają być o ew. przekazywaniem
planów (zdjęć) polskiej "V"
(Paweł Stanisława Pałkowska)
Zawna Józef był wczoraj patrzył
kiedy rozmowa z nim była
stał mi się lekko, krótko i
charakter, przepojony iadliwym
pragnieniem utraty wolności -
oszukiwaniem na walną Polskę
Władze Krymatorskiej wysłuchać. Książki
jeje pomysł.

Roman Jędrzejczyk

"Bladziak"

VII 1993

Gondrydz 4
Siewostawski Jurek ps. Gracel

inf. R. Bawczyk 1979 - był zarządcą grupy
FK w fabryce HV w Gondrydz. awanturany
przez Gestapo w Gondrydzem z powodu upadku jego
krony, która pracowała w Gestapo w Bydgoszy

[Handwritten signature]

Sierostawski forest

W kwietniu 1942 roku poczynił 43. ustanowiony
insp. Inspektoratu Głównego przy Górnym
Zarządzie w Warszawie.

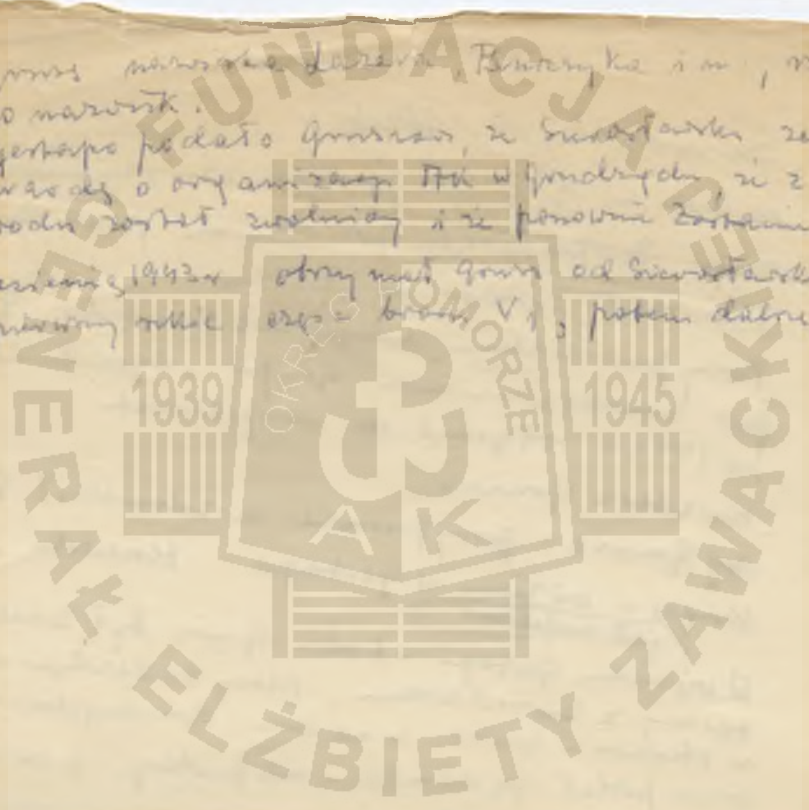
Przy powołaniu między się konstatał z powodu
po stronie wariantu grupy „Agrochemia”
w 1943 wstąpił do inspektoratu

Kierownika Górnego

Inspektoratu: przy powołaniu z zarządzt Sierostaw
Kierownik w tym czasie w Górnym Zarządzie „Górnym”

W tym czasie Górnym Zarządzie Górnym był 3 razy kierownik
Zarządzt z Sierostawskim, który za każdym razem podał
nieobecność w Górnym, że nie posiada Górnym Zarządzt
wraz podał przy obywateli, że fundacja a m. in. pomyśle

Gromada m. Białystok, Białystok, w dniu 20 marca 1943 r.
 Egzemplarz przedano Gromadzie, w Białymostku, z uwagi
 na to, że o artykule tym w Gromadzie, z tego po-
 wodem został wysłany i w ponownym czasie dostawiony
 przedmiotem 1943 r.
 pierwszy numer 1939
 drugi numer 1945
 okryty przedmiotem od Białostka
 okryty przedmiotem, w Białymostku, dnia 3-4

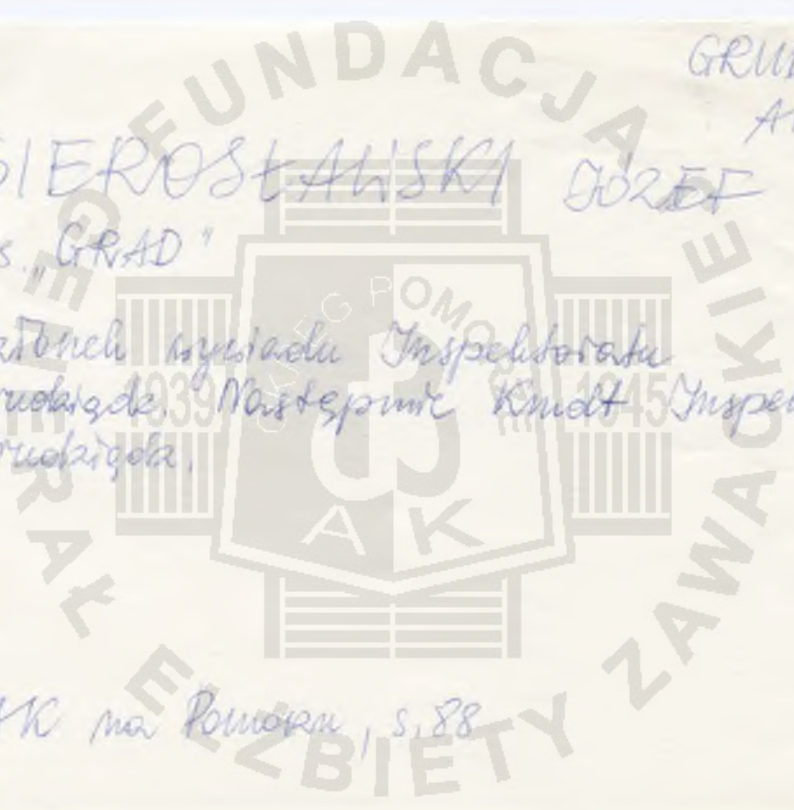
6/

GRUDZIADZ
AK 6

SIEROSTAWSKI GÓRZ
ps. GRAD

Całochi wywiadu Inspektoratu
Grudziadz, Następnie Kmielt Inspektoratu
Grudziadz.

17 AK na Pomorzu, s. 88
17/1/94

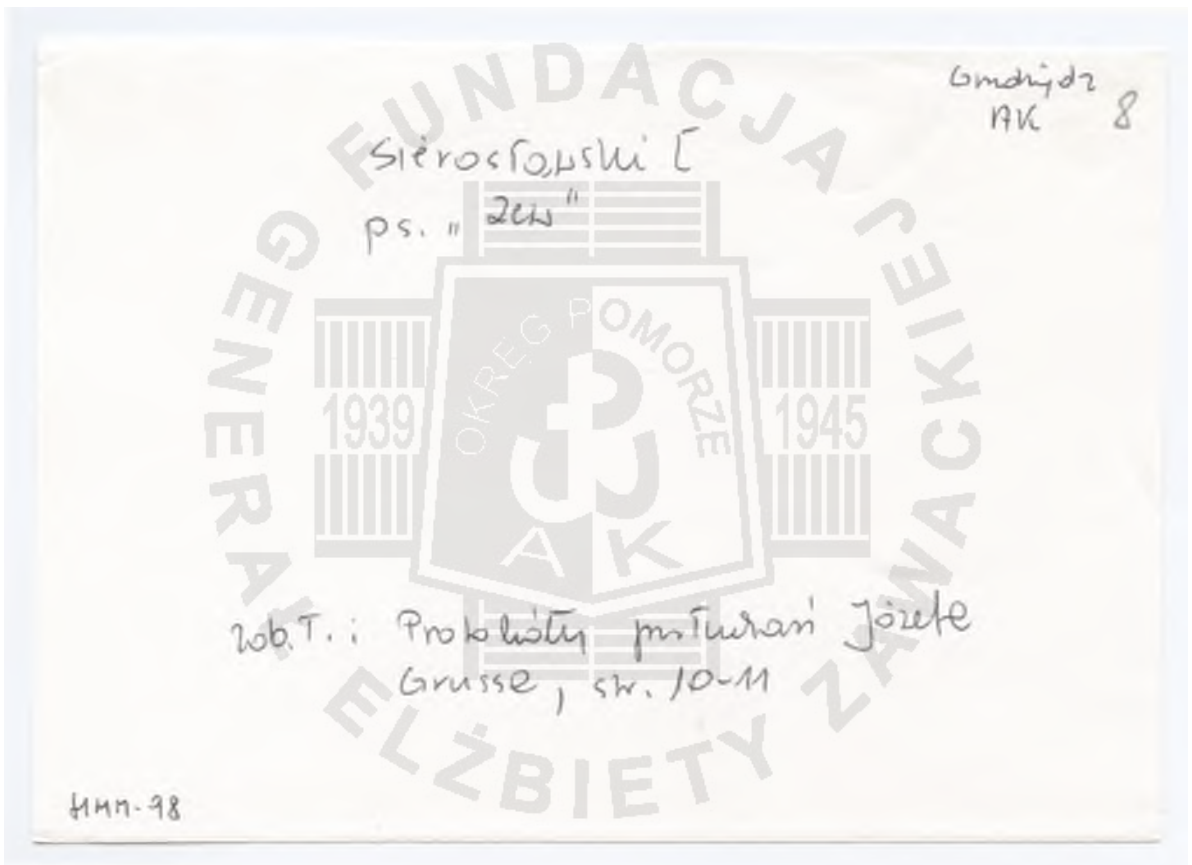

Suroostawski forest

Grundrigels

rel. Taj rozg

W pierwszym okresie czerwca 1944 (już po tym jak
w Grundrigels) Taj rozg awenturą (po raz II)
Zwerbował w 1943 r. do PPS ppor. forest Su-
rostawski z Grundrigels w celu dostarczenia re-
żymu. On i ukończył na im. nasz punkt
kontaktowy ... por. SS Albrecht ze Ta-
polskiej organizacji zakochanej siostrze pro-
wadzonej przez z grupy g-0 w Łodzi
w kierunku do Suroostawskiego, między innymi
przez Aleks. Roenspissa z Bydgoszczy. ... W tym czasie
miał i nas odwiedzić.

Siemostowski [ps. "Zew"]

Gmchjdz AK 8

Zob.T.: Problemy postawian' Jozef Grusse, str. 10-11

HMN-98

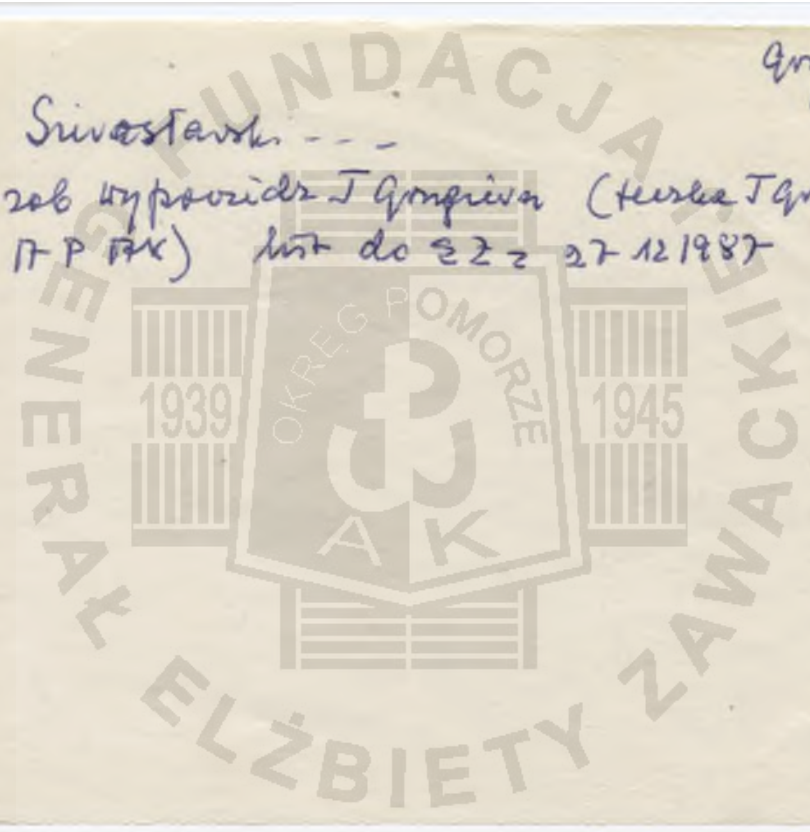
Grodziński
AK 9

per Siwołowski Józef
wyślij J. Grodzkiego o jego inkwizycjach
... w. 42 (wzrosty wreszcie) Grodzki nawrót
kontakt 29 pośredniczym pluc Później
2 per. Siwołowski (nie białe)
2) przebieg w wojnie w Radziejewie

27

Sivostavsk. ---
zob. wypowiedz J. Grogiera (też J. Grogier
17 P. 17K) list do S.Z. z 27.12.1987

Grodziński
PK 10

Swerdłowski f

Grodzińska
AK 11

mp biogram Biedryckiej M. napisany
przez Skimkę z. syg. K+H
Sierżantowa po aresztowaniu
w śledztwie "sygn." swoich towarzyszy

Zob. T. Biedrycka M. imp. Grodzińska

- 56/7

XI/1993

Sh

Gruchiński
AK 120

Sierstowski Józef, por., ps. "Grod"

do aresztowania w marcu 1944 r. był inżynierem
w inżynierii Gruchiński (krypt. "Bonćki-
298", "Udół", "Uwódek").

Komorowski K., Osiąg Pomocze Armii Krajowej. Od
"Gruchiński" do WPK-u, WPK, 1993, nr 4 (146),
s. 176

MLK 94

9

GRUDZIADZ
AK 13

SIEROSTAWSKI JOZEF
ps. "GRAD" "ZEW"
Knielt rejonu AK w fabryce "Herzfeld
u. Victorius". Od 1943 r. Knielt
Inspektoratu Grudziadzkiego.

IX/94 AK na Pomorzu, s. 151

Grudniowy
14

Sierozawski
zob. list Grzegorz z 27 XII 97
absolwent gimnazjum Gmin. Klasyczny
mieszkał ul. Sokoła (rodzime tabie tam po wojnie)
stracił Sierozawski do Karłowick
R. Bawojk (et consortes) zamieszkał Sierozaw-
ski i Karłowicki razem (tędy) zakupił
i mieszkał ul. Sokoła. Wolał być, by o
Sier. mógł rodzime
Sierozawski był Karłowickim placówką, Baw-
ojk jego podkomendny do sprawy wywiedły
z Sierozawskim związany był Mirowskowskim
vel Masłankowskim z rodzimym zamieszkał w
Grudniowym Kwadrat

22

Grundriß
15

Sierostowski fünf für
pro Grad

ppow rez

Kmolt Inspektorate Grundriß (2)
wg Baworyke to nie powode.

wg Kisiuła bywał me odprawiać 2 Grossen
w miastach Kisiuła (razem z Baworyk, Sankar-
kim a m.)

wg Baworyke był d-ce kompani Kwalowij
i d-ce placobki (Hes z feld Viktors
Admiral)

Arrest III 47 przez Baworyke i Kisiuła
wyposażony z d-ctwami

panowni arestoway w 44 w sytyziny do
wyżnie do 2 d-ctw

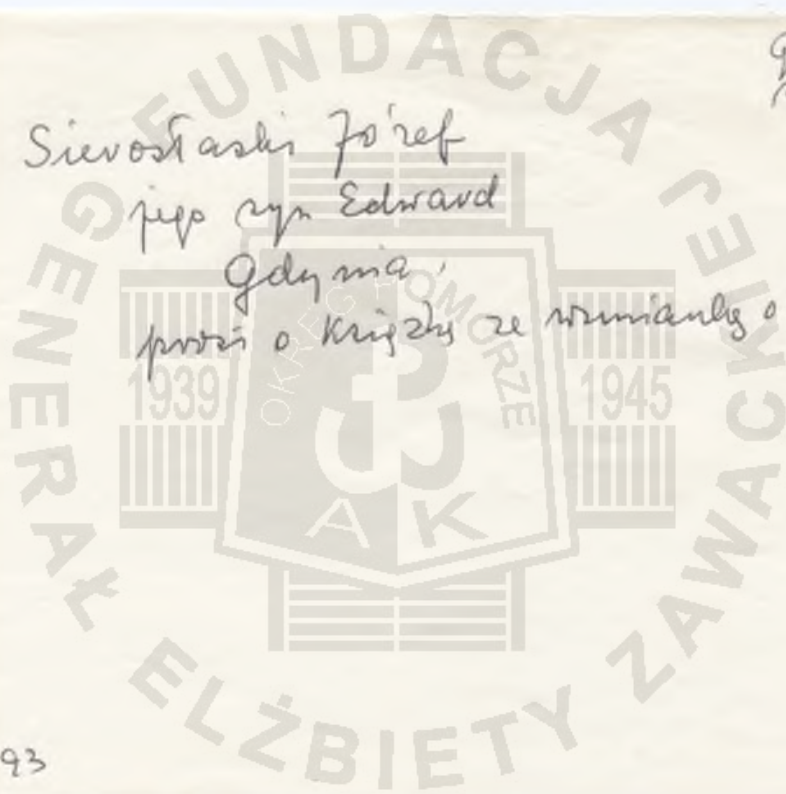
K. Lechmanow 233 w 1943 Kmolt Inspektorat Sierostowski, Grestowce
marzec 1944

Siewostaski Józef
papa syn Edward

Gdy ma
prosi o książki ze wspomnień o Ojcu

Grudzień
syn Edward
16

27 93

GRUDZIADZ
AK 12

SIEROSŁAWSKI Józef

Kmolt Inspektoratu Grudziadz
(pocz. 1943 — koniec okupacji)

AK na formularzu, s. 111

ff 11/94

a/

GRND21AD2
AK 19

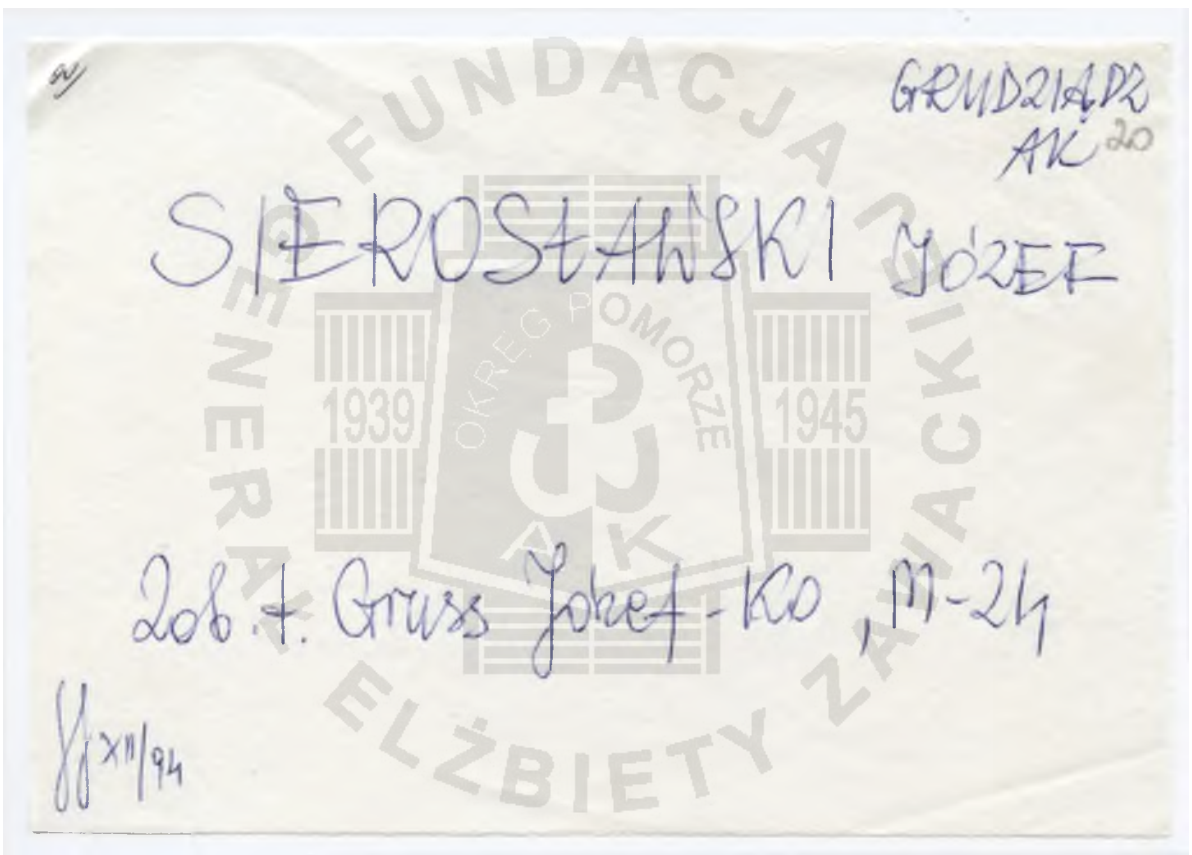
SIEROSTAWSKI JOZEF

ps. „GRAD”, „ZEW”

Kierownik sekcji wywiadowczej w Otruchowie.

AK na Pomorzu, s. 45

18/1/94

GRUDZIAŃSKO
AK 20

SIEROSTAWSKI MÓZIEK

Lob. f. Gruss Jozef - Ko, M-24

J. X 11/94

FUNDACJA Grudeigok 21
AK

Sierostawski przesłał na
współpracę z Gostepa przebiegiem
w pamięci Gostepa i 1945
i była konfrontacja z
wzrostem pamięci z
Grudeigok AK

Wsk. T. Burczyk Olga 1945 Grudeigok 21
Lw/24.25

a/

GRUD21402

AK 22

SIEROSTAWSKI JOZEF

ps. "GRAD"

por.

Gr. Górski, Wschodj PPP ... , s. 207

Jan/95

PK
Grodnijski
23

Siu wostawskie

Grodnijski

zamek - ta PK Grodnijski, zab. Tego
moze roznica przez B. w. czyka

[nie co obnosc na T. G. G. G.]

zab. Kingzka "Pruski M. M." Zaleski
(tam naszosc niedrukowa)

24

2/

GRUDZ 1402
AK 26

SIEROSTAWSKI JOZEF

Knielt rejonu, Ppor. rez. Nr. 7. 10. 1912 r.
 w Tuelohi, Nancyciel, w czasie wojny
 pracował w obwodzie gospolarszym na fabryce
 boblowej Herzfeld u. Victorias.
 Przewany roz ahenbowany w marcu 1944
 obrugi - 24. 05. 1944 r. i przewany do gestapo
 w kadei, w styczniu 1945 r. zbiegi z niemieckiego
 rejonu w marcu 1945 r. zamieszkał w
 w Gruchoblan, Pwenzel u Gruchoboku
 przy ul. Szkolnej 3. W u jego rejonie gdnare
 podwornia, Herzfeld u. Victorias.

Wskaz AK na Pomorzu, s. 144

Sierostawski Józef

27

Informacja o aresztowaniu w 1944.

Zob. Muszkiewicz "Udawał kobietę..." str 93

maca magisterska, biblioteka FAPAK

30.VIII.2005 WZ

por. Siemostawski Józef ps. "Gmaol"

Gruździec
AK 28

T.: Dejewski Alfred, Insp. Gruździec, M-157,
I, 1/2; III, 1/1.

MGr '84

Sierostawski Józef Grudziądz 125
212-AK
29
- komendant Inspektoratu grudziądzkiego;

zob. art. Ciechanowski J., Pomorski Okręg...
art. z prasy „Ruch Oporu na Pomorzu...”
t.1 o.5

Sierostawski Józef

Grudziądz

Nierował Inspektorat Grudziądzkim (Pomorski
Okręg AK)

Lob. Spróciżus Zofii Kopeć

s. IV/25

Wz XI/08

+ Sierostawski Józef

Grudziądz

30

aresztowany wraz z innymi towarzyszami z konspi-
racji;
wykonano na nim wyrok śmierci

zob. J. K.: 348/348 Pom. drypatowa Waloria

s. 59, 60

Ms X'03

SIEROSŁAWSKI Józef

ZESKANOWANE

